

VÄSTSAHARA

Nytt MINURSO-mandat?

FN:s rapportör om tortyr ger i sin senaste rapport svidande kritik mot Marockos rättssystem; anmälan om misshandel och tortyr övervakas inte, fängelseförhållandena är usla, anhöriga informeras inte om gripande, erkännande under tortyr används i rättegångar. Och värst är situationen för västsaharier. Juan Méndez kräver att FN-styrkan MINURSO:s mandat ska utvidgas så att övergrepp mot civilbefolkning utreds och rapporteras.

Samma krav har i årtal kommit till FN:s säkerhetsråd, men Frankrike med sin veto rätt har motsatt sig detta. MINURSO är den enda av FN:s fredsbevarande styrkor som saknar MR-mandat. Men i april signalerade USA att man vill utvidga mandatet. 30 april kommer Säkerhetsrådets beslut om en förlängning av MINURSO.

25 civila västsaharier som deltagit i protestlägret Gdeim Izik dömdes av en militärdomstol i februari till livstid, 30 eller 25 års fängelse utan annan bevisning är erkännande under tortyr.

I mars stoppades Isabella Lövin och tre andra EU-parlamentariker på förnedrande sätt av marockanska myndigheter, när de var på väg till Västsahara. Inga protester från regering eller EU. Nu uppmanar hon riksdagen att omedelbart skicka parlamentariska delegationer till Västsahara.

Trots Marockos ockupation finns representanter för svenskt näringsliv i Västsahara. Atlas Copco säljer bormaskiner som används vid fosfatbrytning i Västsahara och Wisby Tankers fraktar olja till Västsahara.

Svenska UD firar i år ett 250 år långt handelssamarbete med Marocko.

Den svenska riksdagen tog i december det historiska beslutet att Sverige måste erkänna Västsahara som stat. Vad gör regeringen?

Och hur länge kan Polisario övertala sin unga befolkning att hålla sig lugn?

LENA THUNBERG
redaktör för tidskriften Västsahara

EN HISTORIA AV VÅLD OCH SVEK

Västsahara är till två tredjedelar ockuperat av Marocko sedan 1975. De västsaharier som lyckades fly bor sedan dess i flyktingläger i Algeriet.

Västsahara, som var en spansk koloni, står på FN:s lista över områden som ska avkoloniseras. Sedan 1991 finns en FN-styrka på plats för att genomföra en folkomröstning om Västsaharas självständighet. Vapenvila råder mellan Marocko och den västsahariska befrielseorganisationen Polisario sedan dess. Någon folkomröstning har dock inte ägt rum på grund av Marockos vägran att acceptera ett självständigt Västsahara. Frankrike och USA är Marockos främsta supportrar.

År 2006 undertecknade EU ett fiskeavtal med Marocko, där de västsahariska vattnen är inkluderade, vilket strider mot internationell lag.

Marocko är en av EU:s största mottagare av ekonomiskt stöd.

Sedan maj 2005 har det marockanska förtrycket mot den västsahariska befolkningen i de ockuperade delarna ökat.

SENASTE NYTT

Sverige firar Marocko

Under 2013 firar Utrikesdepartementet att Sverige under 250 år haft goda handelsförbindelser med Marocko. Ett bilateralt handelsavtal om handel, fred och navigation skrevs under 1763 för att stoppa piratverksamhet. Ett konsulat upprättades i staden Salé, där så många västsaharier idag sitter fängslade och torteras.

Marinens fartyg HMS Carlskrona gjorde officiellt besök i Marocko i mars på sin väg att jaga pirater och motverka sjöroveri i Adenviken. Med på båten fanns chefen för UD:s enhet för Mellanöstern och Nordafrika, ambassadör Robert Rydberg. Statssekreterare för handel Gunnar Oom besökte Marocko i april.

Sedan 2008 har Business Sweden, tidigare Exportrådet, kontor i Casablanca som utgör den svenska ambassadens handelsavdelning. Kontoret täcker de fransktalande länderna i Nord- och Västafrika.

I februari besökte talmannen för Marockos parlament Sverige och träffade bland andra infrastrukturminister Catharina Elmsäter-Svärd. Han var inbjuden av riksdagen som i december beslutade att erkänna staten Västsahara.

